

Maatschappij 'VOORUIT' nader bekeken

(Door Rob Slim; uit: Perfinpost 121, mei 2017)

In PP 120 blz. 20 staat een artikeltje over het bijzonder gebruik van de Belgische perfin MV. Hierbij werd deze perfin getoond in een kolenkaart van deze firma. Ons lid, Bram Wijkhuis, benaderde mij met de mededeling, dat deze coöperatie zich met veel meer zaken bezig hield dan alleen de kolenhandel en ter illustratie overhandigde hij mij twee broodbonnen en een broodpenning.

Enig speurwerk op het internet leverde mij de volgende informatie op. De samenwerkende maatschappij Vooruit werd in 1880 opgericht en was een samenwerkingsverband tussen De verenigde vrije bakkers en de Broederlijke maatschappij der wevers. Vooruit begon als eerste een eigen bakkerij. Leden konden broodkaarten kopen, die iets duurder waren dan het normaal verkrijgbare brood, maar de leden deelden wel mee in de winst, die in nieuwe aankoopbonnen werden uitbetaald. In de beginperiode gebruikte men broodpenningen. Zie afb.1

Afb. 1 De voorzijde en achterzijde van een broodpenning uit 1880.

Langs de rand van de voorzijde (niet zichtbaar op de foto) staat: "De namaker zal vervolgd worden". Later werden de broodpenningen vervangen door broodbonnen. (zie afb. 2 en 3)

Afb.2 Broodbon van bakkerij Vooruit goed voor 1/2 kilo brood. De broodbon is geperforeerd met M.V.

Afb.3. Broodbon uit 1941 ter waarde van een brood. S.M. Vooruit staat voor: Samenwerkings Maatschappij Vooruit. De bon is geperforeerd met een klaverblaadje.

Al snel na de oprichting werden koffie, dekens en steenkool aan het aanbod toegevoegd. Door de winstdeling in aankoopbonnen te regelen bleef het geld in de organisatie. Op het hoogtepunt van de coöperatie in 1913 telde deze ruim 10.000 leden. De activiteiten werden verder uitgebreid met een brouwerij (Brouwerij Vooruit), een suikerfabriek en een bank (Bank van de arbeid). Deze gingen ten gevolge van de grote crisis in 1934 ten onder. Op sociaal gebied kende Vooruit voorzieningen zoals een kraambedfonds en een eigen pensioen.

Na de 2° wereldoorlog ging het snel met de teloorgang van Vooruit, en zelfs het statige hoofdkwartier "Ons Gebouw" gelegen aan de noordkant van de vrijdagmarkt te Gent werd in erfpacht overgedaan aan het kunstencentrum Vooruit.

De perfin M.V. dient dus te worden toegeschreven aan Maatschappij Vooruit. (dus zonder toevoeging no. 1, kolenhandel)